

ZAKAJ TVEGAMO

PETER STEFANOSKI
INŠPEKTORAT RS ZA DELO
Socialna inšpekcija

-
- Rezultati raziskav po svetu o vzrokih nezgod pri delu:
 - 85 % človeška napaka
 - 15% tehnologija in okolje
 - Rezultati raziskav v Sloveniji:
 - 65% človeška napaka
 - 22% tehnologija in okolje
 - 23% nejasni, neopredeljeni razlogi

Človeška napaka (?):

- “nepravilen” odziv v konkretni situaciji zaradi neznanja, neizkušenosti, ... (prisile (?))
- “nepravilen” odziv v konkretni situaciji zaradi “ne-pravega” znanja in prepričanj v lastne sposobnosti
- “nepravilen” odziv v konkretni situaciji zaradi “preizkušanja” lastnih sposobnosti, poguma, iskanja novega/izogibanje rutinskemu.... ⇒ napaka je posledica tveganega vedenja

Pomembno: “napako”, “nepravilen odziv” ... pogosto lahko definiramo šele po incidentu, tvegano vedenje praviloma lahko prepoznamo že pred incidentom!

Tvegano vedenje = usmerjeno vedenje z negotovim izidom

- razvojna stopnja učenja pri otrocih, značilnost razvojnega obdobja mladostništva, značilnost osebnostno motenih oseb in oseb s težavami v duševnem zdravju (ADHD?)... značilnost “zrele” odrasle osebe (ne-sprejemljivo tveganje(?))
- socialno spodbujanje in nagrajevanje tveganih vedenj
 - izumitelji, umetniki, športniki, junaki,...
 - kulturno - zgodovinska sprejemljivost tveganja (ZDA – Japonska – računalniške igrice, ljudske pravljice...)
 - “preživete” izkušnje tvegane vedenja, odziv okolice na “preživetje”

Zmanjševanje možnosti tvegane vedenja je dosegljivo s “standardizirano” načrtovanju, izvajanju, merjenju, nadzoru in evalviranju vedenja – osredotočanje na želene izide vedenja.

Nekateri procesi pa izrecno zahtevajo “tvegana” vedenja – npr.: odraščanje, socializacija... V organiziranih oblikah “vzgoje” se izpostavlja protislovje med razvojnimi potrebami otroka po “preizkušanju”, “preseganju”, “iskanju meja”... in zahtevami po zagotovitvi “varnosti” za otroke.

Upravljanje tveganja (?)

cilj: pridobiti izkušnje in preživeti
(brez trajnih posledic tveganega vedenja 😊)